

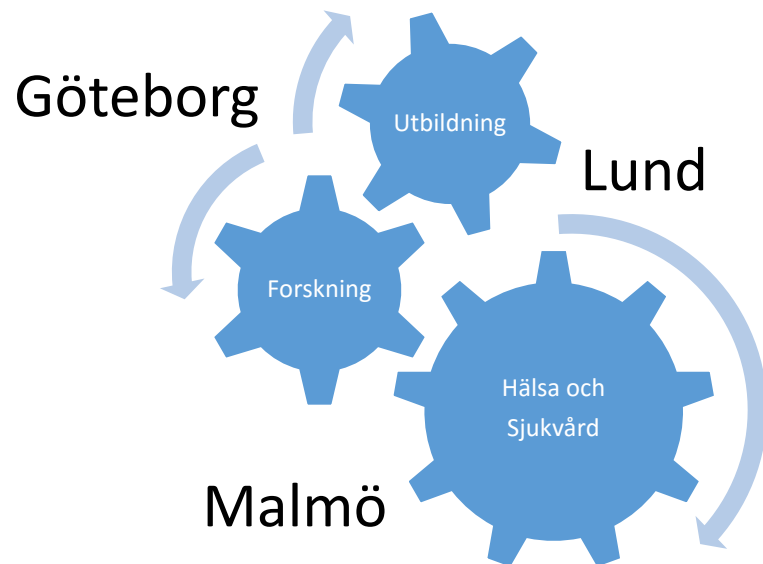

STOCKHOLM • 21-23 SEPTEMBER
SFAI-VECKAN 2015

75

Anestesi och Intensivvård 75 år

Ett västsvenskt perspektiv

Heléne Seeman-Lodding
Ordförande 2010-2013

GÖTEBORG UNIVERSITY

Narkosen av idag

”Narkosen av idag kan betraktas som en byggnad som långsamt uppförts under de sista 100 åren, där de nya rönen undan för undan som byggstenar fogats till de gamla. Man kan helt enkelt inte tala om narkosen av idag utan att beakta pionjärarbetena.....”

- Torsten Gordh, Föredrag Svenska Läkarsällskapet den 15 oktober 1946
Nordisk Medicin 1947:34:1193

Pionjärers arbete i motvind födde en ny medicinsk specialitet

»En stark tro på behoven av en ny specialitet och vinsterna med nytänkandet hjälpte dem under den initiala fasen.«

Svensk Förening för Anestesi och Intensivvård

LÄKARTIDNINGEN NR 36 2007 VOLYM 104

Jan G Larsson, Inger Holmström

RESULTAT

Sju teman identifierades i analysen:

- Lansering av en ny specialitet
- Motstånd mot nytänkande
- Nyfikenhet som bas för livslångt lärande
- Relation till andra yrkesgrupper
- Glädjen i det kliniska arbetet
- Förundran och omsorg om det ömtåliga livet
- Helhetssynen – den vida blicken.

Göteborgs perspektiv

Karl-Gustaf Dhunér

1947, Helsingborg (E Nilsson)
1947-1949, Madison, USA, (Ralph Waters)
1 december 1949, Kir klin I, Göteborg

Göran Haglund

1947-1948, Lund (E Nilsson)
1949-1950, Chicago, USA (Allen Conroy)
Januari 1950, Kir Klin II, Göteborg

Kjell Stenberg

1947 – St Görans sjukhus, Stockholm
1948-1949, Karolinska sjukhuset (T Gordh)
1949-1950, New York, USA (Virginia Apgar)
Januari 1951, Kir Klin III, Göteborg

Polioepidemin 1953

KARIN
WAHLBERG
ÄN FINNS DET HOPP

*Foto: L Nilsson, LT , nr 30, vol 106,
2006*

Att våga är att förlora fotfästet en stund. Att inte våga är att förlora sig själv”.

- *Søren Kierkegaard*

Barnanestesiologi och barnintensivvård – den tidiga historien med start i Göteborg

Barbro Jodal-Ekström
Karl-Erik Edberg
Krister Nilsson

Miljö i operationssal 1956 - Barnsjukhuset Göteborg. Anestesilogen Göran Haglund och barnkirurgen Gustaf Pettersson, de andra personerna inte kända till namn.

Anestesisudier i USA

1949—1950

Med. lic. GÖRAN HAGLUND, Lund

BERLINGSKA BOKTRYCKERIET
LUND 1950

Omslaget till en rapport i vilken
Göran Haglund 1950 redovisar sin
erfarenhet av ett års studier i USA.

Teamarbete

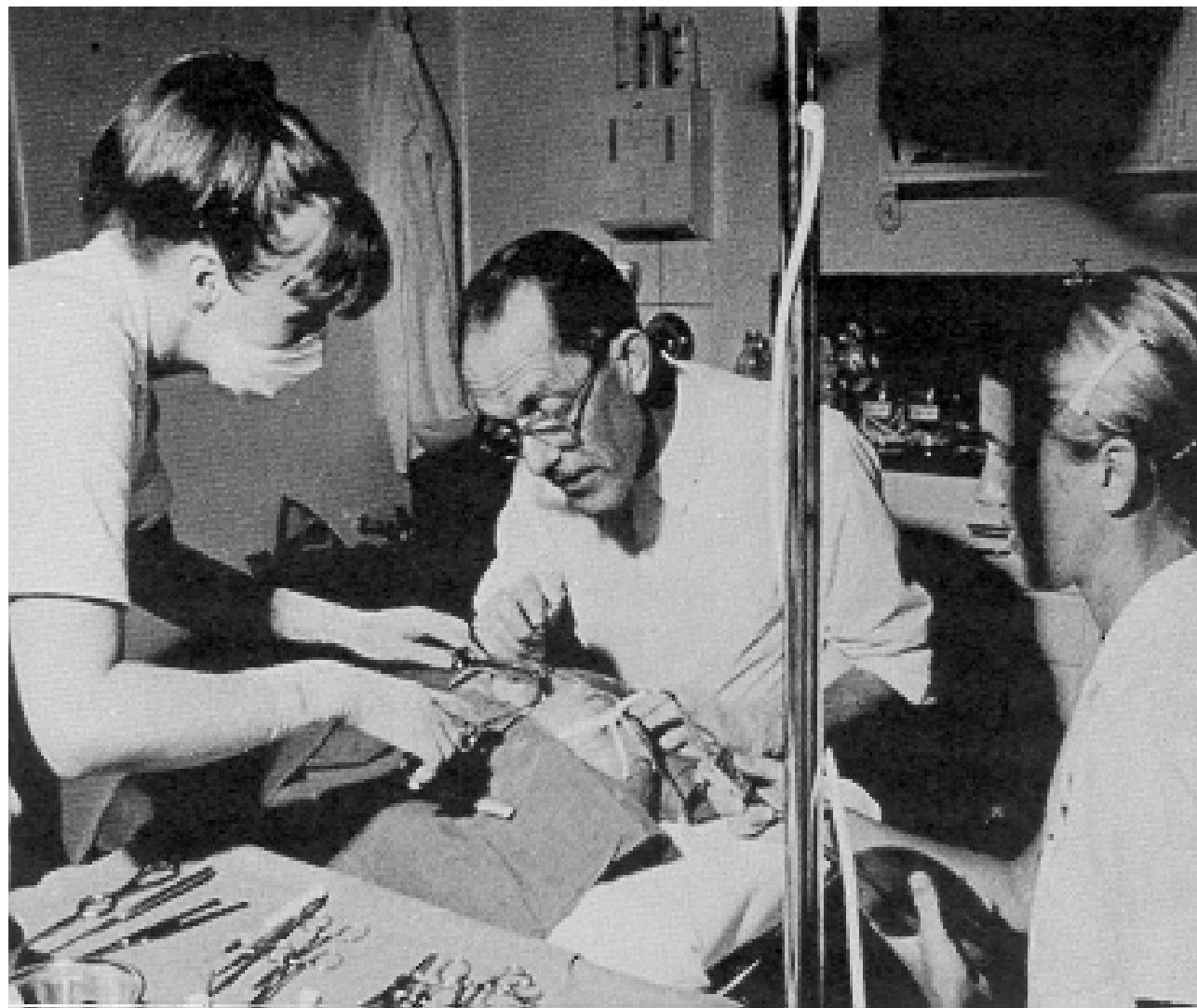
Kylning av vuxenpatient
i badkar inför
hjärtoperation på
Barnsjukhuset 1959.

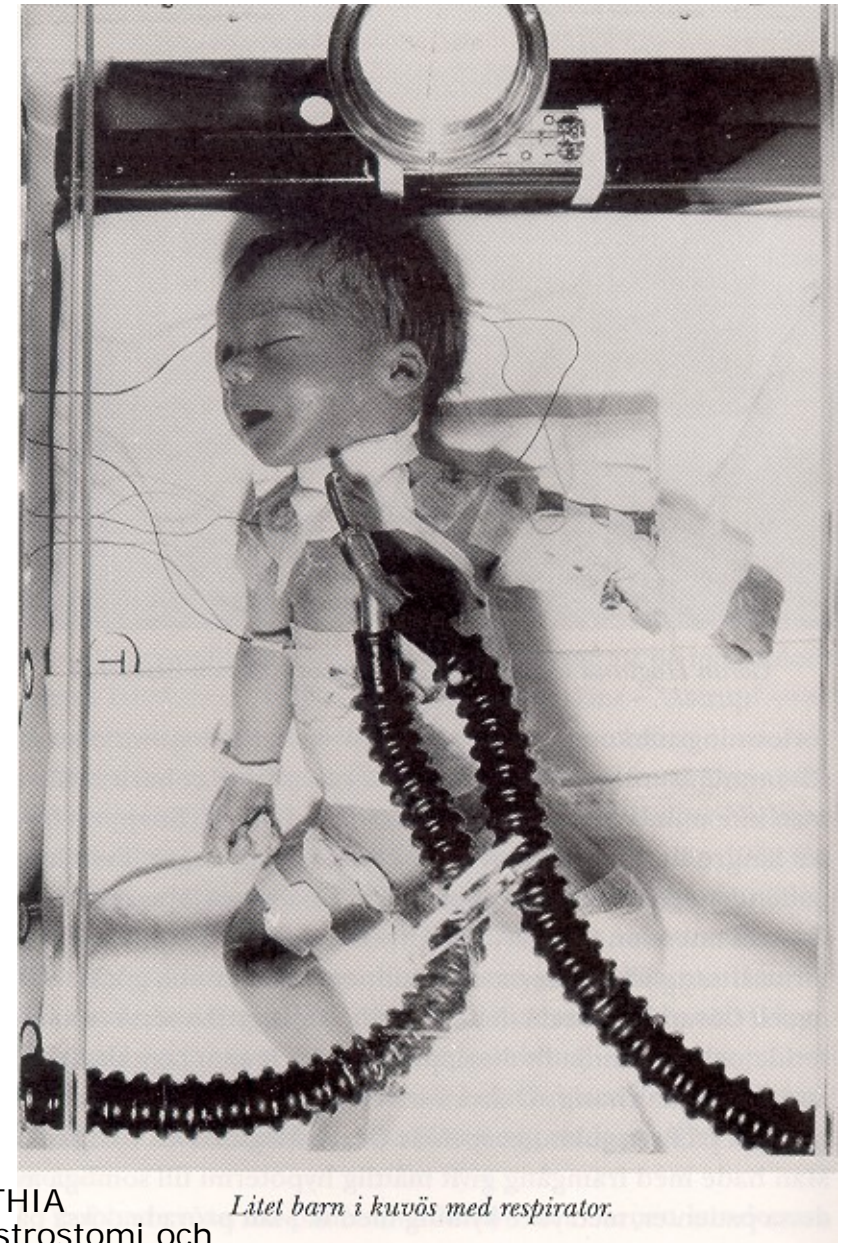

Bild 3. Miljö från uppvakningsavdelningen – Barnsjukhuset Göteborg sannolikt 1950 tal. Göran Haglund och syster Maja.

Tracheotomi på IVA

Trakeotomi på intensivvårdsavdelningens
behandlingsrum, Göteborg
Mitten av 1950 tal, pers kommunikation
Krister Nilsson

Barn och utrustning till GOTHIA respiratorn. Trakeotomi, gastrostomi och ett flertal ärr efter friläggningar.

Litet barn i kuvös med respirator.

Opererande specialiteter och Anestesi/Intensivvård

21 juni 1984
49-årig man
hjärtrplanterades
i Göteborg
med ett hjärta från
Tyskland.

1 januari 1988
Lagen om hjärndöds-
relaterade
dödsriterier antogs av
Sveriges riksdag

AFTONBLADET
Tryckt i Göteborg
därför **SENASTE** nytt

Söndagen den 14 januari 1968 B 12 x

SEKTION I

Vardagar 50 öre
Söndagar 13 öre

Tel. Göteborg 031/17 80 80
Stockholm 08/22 62 60

Grundat 1929 av
**LARS JOHAN
HIERTA**

Svensk läkare opererar in hjälp-hjärta

Docent Lennart Johansson i Uppsala har utarbetat en ny metod för hjärtrplantationer som han med framgång prövat i försök med hundar. Han opererar helt enkelt in ett hjälp-hjärta till det gamla hjärtat.

Sidan 6

LYXOPERATIONER PÅ SVENSKA SJUKHUS SJUKA MÅSTE VÄNTA

gör aff

Av **GUNNAR ROSELL**

GÖTEBORG (SBS) Har vi råd med lyxprojekt inom sjukvården i dag? Är det exempelvis rimligt, att man vid en vanlig kirurgisk avdelning utför njurtransplanterationer?

Skäms ni för ert

Från djärva pionjärinsatser till operationsresultat i världsklass

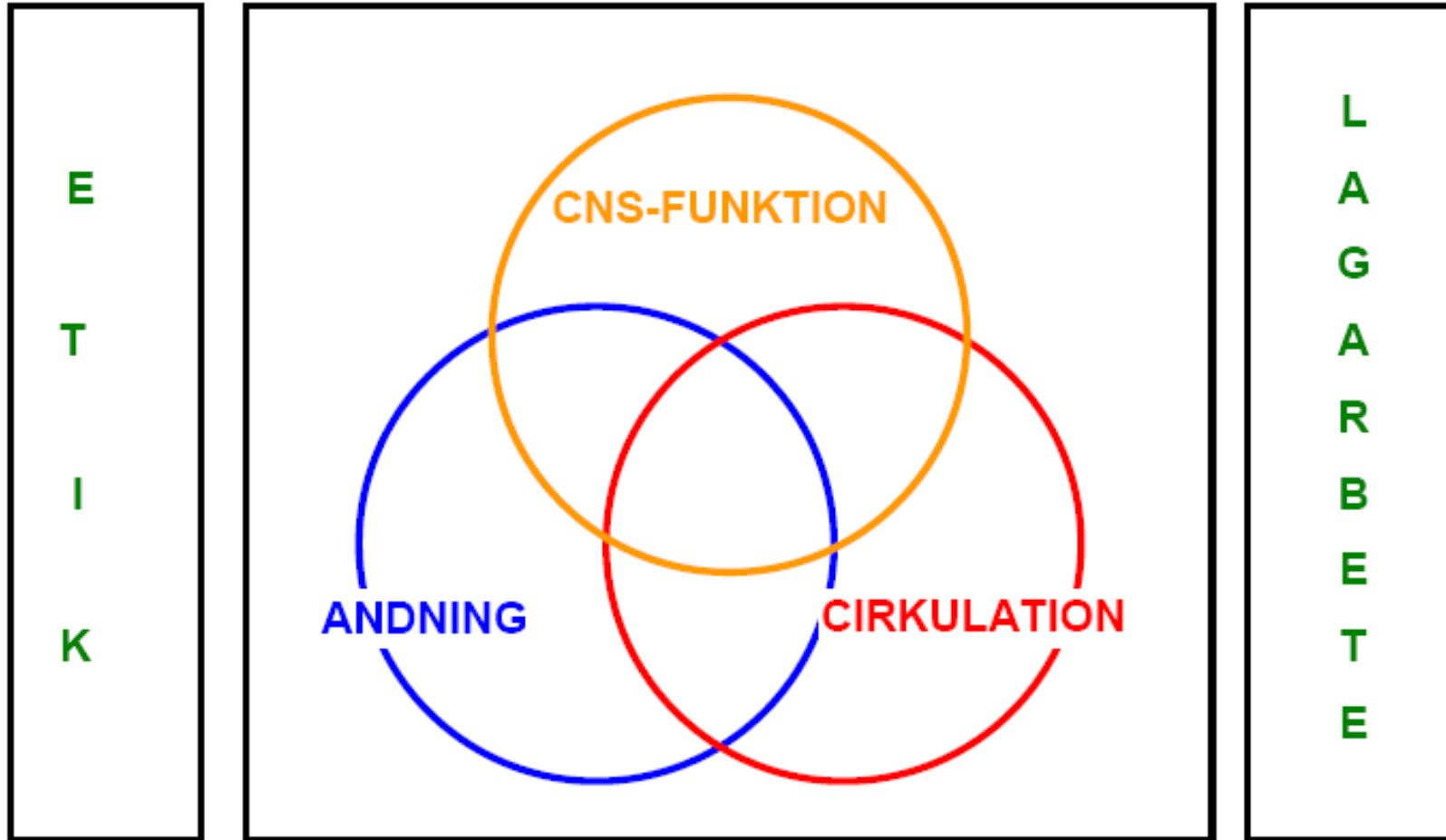
Eusos study, Lancet 2012

Health Consumer Powerhouse, 2015

The Conference Board of Canada, 2014

The Commonwealth Fund, 2014

Göteborgsperspektiv - utbildning

Johan Pontén
Professor

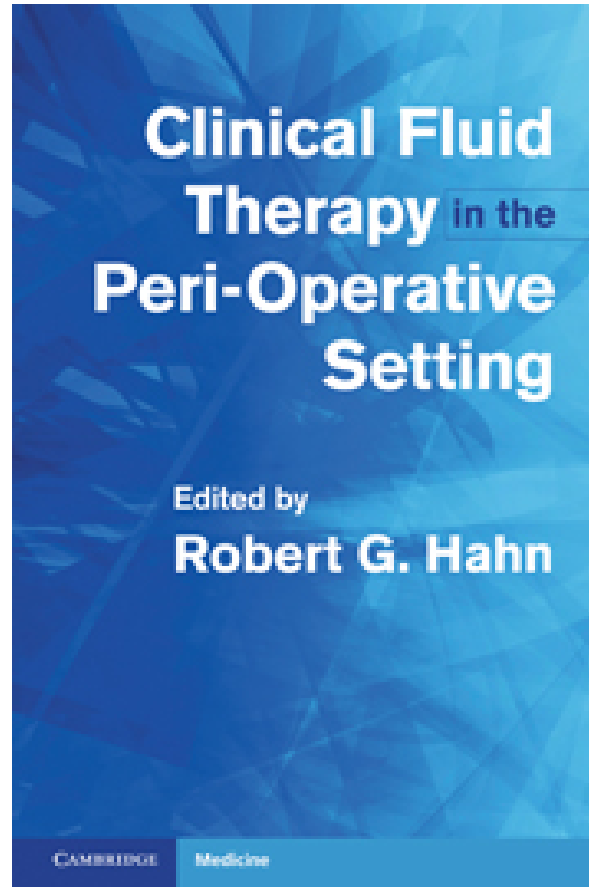
Lärosäten

1963, Karolinska Institutet
1967, Uppsala Universitet
1967, Lunds Universitet
1970, Linköpings Universitet
1980, Umeå universitet,
1983, Malmö Akademiskt status
1984, Göteborgs Universitet*

* 2004, Göteborgs Universitet, egen avdelning inom Institutionen för de Kliniska specialiteterna.

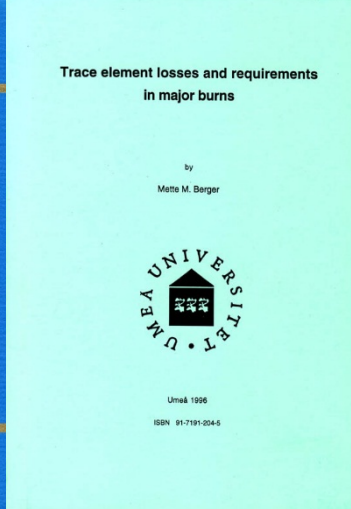
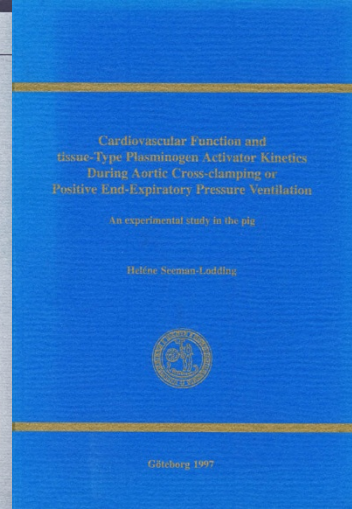
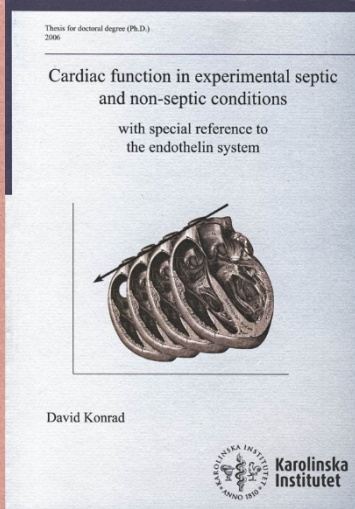
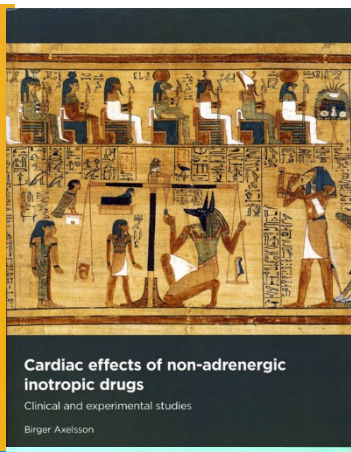
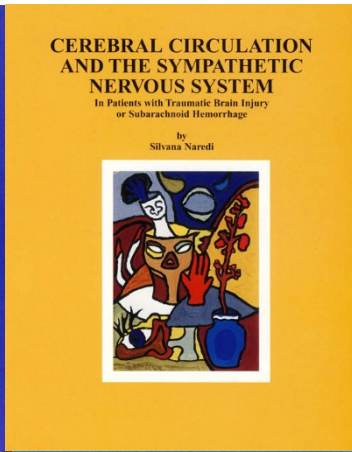
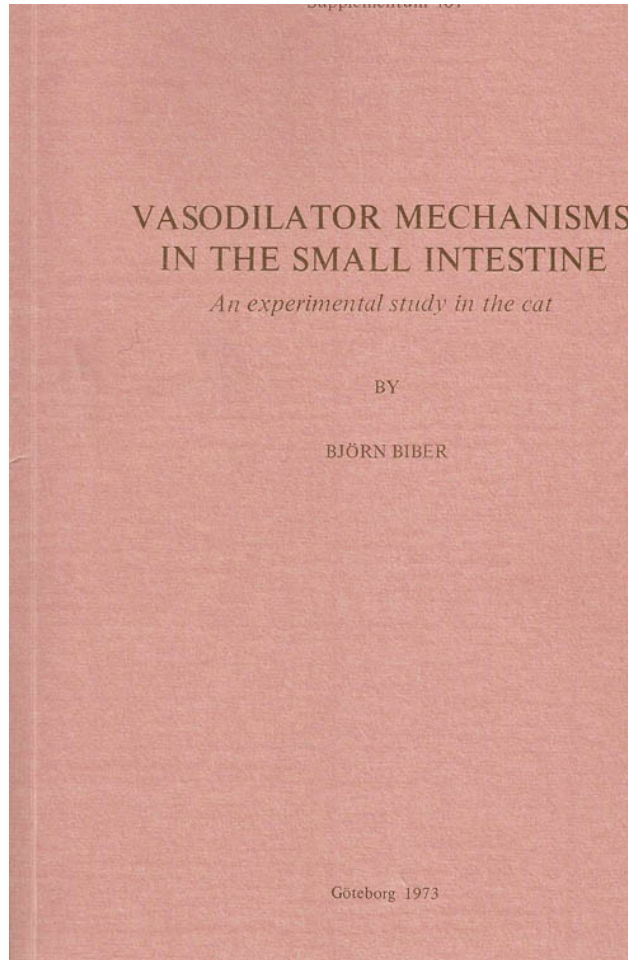

Akademi

Hengo Haljamäe, 1984-2002

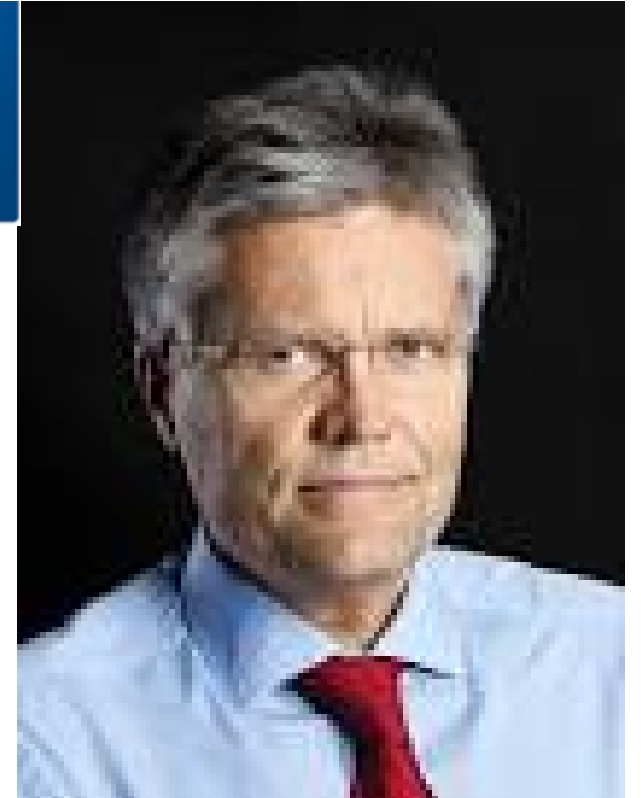
Akademi

Björn Biber, 2005-2013

Forskning vid avdelningen för Anestesiologi och Intensivvård

- **60 avhandlingar**
- lungsvikt, njursvikt och hjärtsvikt, isolerat eller som del av andra svåra sjukdomstillstånd. Avsikten är att förbättra övervakning, omhändertagande och prognos för dessa patientgrupper. Smärta och smärtbehandling är också en betydande forskningsinriktning på avdelningen.

Sven-Erik Ricksten
Professor

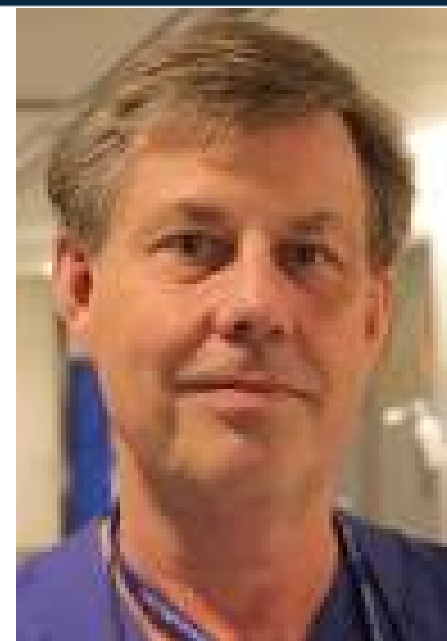
Nya vetenskapliga råd inom donation och transplantation

den 2 februari 2012 kl. 14:06 Nyhet

Till Socialstyrelsens arbete med donation och transplantationsfrågor har två vetenskapliga råd utsetts. Råden kommer att fungera som experter och anlitas av Socialstyrelsen vid behov.

Till området organ- och vävnadsdonation har docent Bengt-Åke Henriksson, vid anesthesi- och intensivvården, Sahlgrenska universitetssjukhuset, utsetts. Bengt-Åke Henriksson har under flera års tid varit medicinsk expert och bidragit med kunskapsunderlag inom donationsområdet. Bengt-Åke Henriksson har nominerats av Svensk förening för anesthesi och intensivvård (SFAI).

Till området transplantationskirurgi har professor Henrik Ekberg, vid kliniken inom njurmedicin och transplantation, Skånes Universitetssjukhus, Malmö, utsetts. Henrik Ekberg är transplantationskirurg med stort intresse för donationsfrågor och har bland annat uppdrag för den internationella medlemsföreningen Transplantation Society. Henrik Ekberg har nominerats av Svensk transplantationsförening.

Bengt-Åke Henriksson
Docent

Röster från det förgångna

- Gudrun Helm

Malmö Allmänna Sjukhus. Gudrun Helm. Narkosläkare, bördig från Tyskland.

Bildkälla: Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet

De första kvinnliga överläkarna

Överläkareförteckning 1945–58

Namn	Född		Anst	Överläk	Död
Torsten Gordh	13/8	1907	1940	1945	
Olle Friberg	21/2	1912	1944	1951	1979
Eric Nilsson	1/1	1915	1945	1949	
K-G Dhunér	25/3	1915	1947	1949	1984
Olle Lundskog	20/7	1916	1947	1951	1984
Curt Lindström	18/3	1915	1950	1951	
Åke Bauer	2/12	1919	1951	1951	
Kjell Stenberg	7/12	1916	1951	1951	
Göran Haglund	25/8	1915	1951	1951	
Bendt Eyrich	27/2	1921	1950	1955	Seraf las 1988
				1957	Halmstad
Otto von Dardel	4/9	1919	1951	1952	
Svante Lindell	13/11	1917	1953	1953	1967
Heino Meritz	13/9	1920	1953	1953	
Hanna Bertilsson	6/3	1923	1954	1954	
Elsebeth Krantz	9/9	1926	1955	1955	
P-E Wiklund	25/3	1921	1955	1955	1989
Alexander Erwin	1/4	1905	1955	1955	1988
Elisabeth Berg	19/5	1905	1955	1955	
Bertil Löfström	30/6	1922	1956	1956	Örebro
				1959	Seraf las
Gerd Grumstedt	26/10	1921	1956	1956	
Stig Dahl	8/10	1923	1956	1956	
A-M Thorn-Ahlqvist	6/5	1916	1956	1956	
Per Ahlberg	29/5	1914	1950	1958	1989
Erik Vinnars	14/12	1923	1957	1957	Gävle
					St Erik
Olof Oljelund	29/11	1919	1957	1957	
Martin Holmdahl	10/6	1923	1954	1957	
Olle Norlander	23/1	1925	1957	1957	1988
Ulla Aleman	15/5	1918	1957	1957	
Gunnar Aagesen	3/5	1920	1957	1957	
Börje Renström	12/4	1920	1958	1958	

Hanna Hansson-Nordström-Bertilsson.

- Tog studenten vid 16 års ålder
- Underläkare till Erik "Nilla" Nilsson
- SAF ordförande
- Klinikchef, Kristianstad
- "ST-utbildning" med rotation till Akademiskt centra

HANSSON-NORDSTRÖM, HANNA E, överläkare, Kristianstad, f i Lund 6/3/23 av löjtn Hans Hansson o Dora Lilje-roth.

Stud:ex 39, med kand 42 o med lic 47 Lund, underläk Landskrona las 48-49, anesthesiavd Lunds las 49-54, överläk anesthesiavd Kristianstads las sed 54. - Ordf Nordöstra Skånes läk:fören 63, styr:led sed 65.

Gift 46 m med lic Bertil Nordström f 22. - *Barn:* Hans Fredrik f 49.

Gerd Grumstedt

- Livslångt lärande
- Underläkare vid anestesikliniken, Malmö
- Verksamhetschef och överläkare i Karlstad

Gerd Grumstedt
född 26/10 1921
död 31/1 2007

Värmlands Folkblad

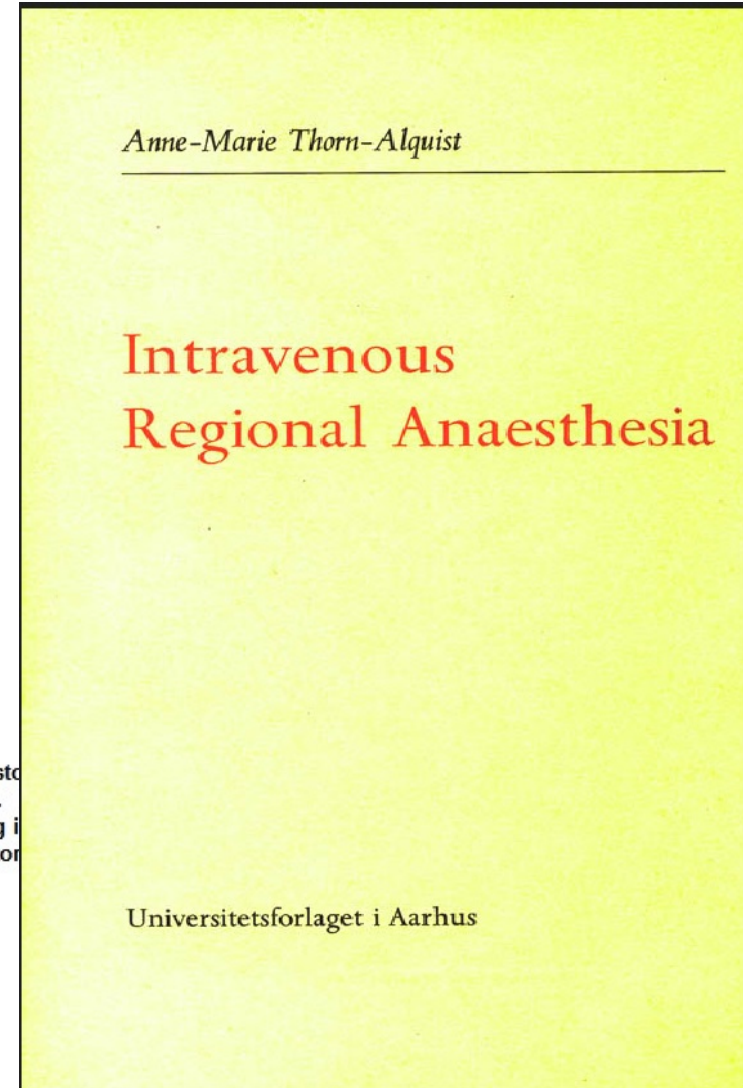
Saxat ur artikel till Margareta Brandell

Ann-Marie Thorn Ahlqvist

Malmö Allmänna Sjukhus. Patient i kyllåda
Operationer i hypotermi provades tidigt i Malmö. Lådan stod i
klinikens operationsavdelning. Ann-Marie Thorn-Ahlqvist.
Från narkospersonalens album till sin chef Olle Lundskog i
han pensionerades, och ställt till Sydsvenska Medicinhistoriska
dotter Gunilla

http://www.medicinhistoriskasyd.se/smhs_bilder/displayimage.php?album_id=1&pic_id=100

Disputation
1971

Elsebeth Krantz

- Student vid 16 års ålder
- Svensk mästare i simning
- Lund tillsammans med Hanna Nordström, Gerd Grumstedt
- Lång bana inom opererande specialiteter
- Bokhandlare i Lund

Elsebeth Krantz

Bildkälla: Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet

Från narkospersonalens album till sin chef Olle Lundskog i början på 1980-talet i samband med att han pensionerades, och ställt till Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet för förfogande av dennes dotter Gunilla.

Medicinhistoriska syd

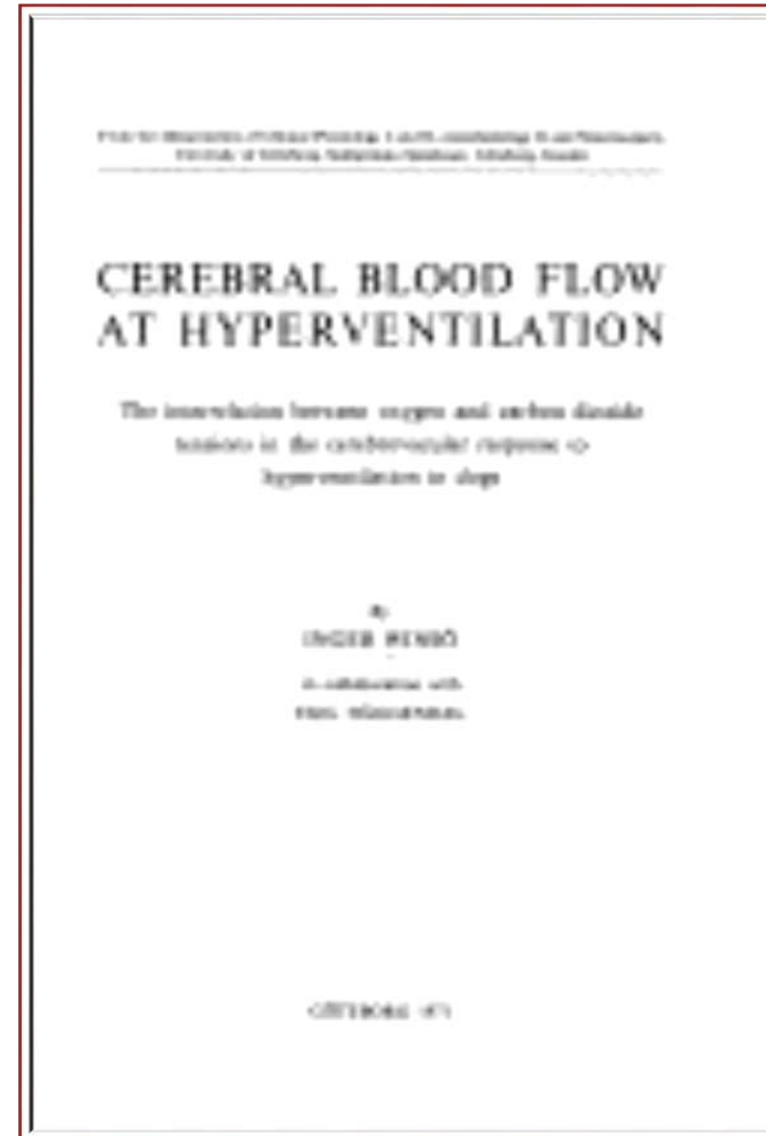
Barbro Ekström-Jodal

- Antagen till Medicinska Fakulteten 1957
 - Leg.läk 1965
 - Medicine doktor 1970
 - Docent 1970, Klinisk Fysiologi
 - Fakultetsopponent 1977, Lund
 - Experimental and Clinical studies on Volume-Controlled artificial ventilation In young individuals
- Sten Lindahl

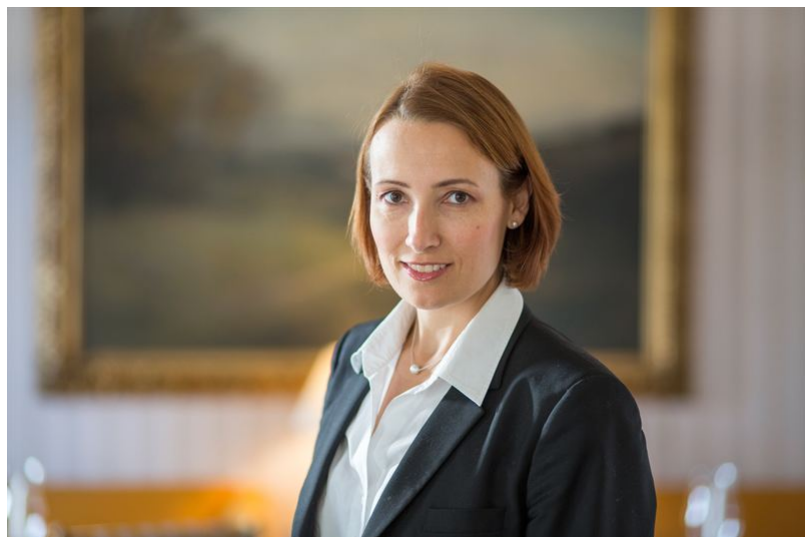

Neuroanestesi och neurointensivvård

- Inger Winsö
- Elisabeth Edén

Verksamhet utanför anestesikliniken

Heidi Stensmyren,
Ordf Svenska Läkarförbundet

Carola Lemne,
VD, Svenskt Näringsliv

Britta Wahlberg
VD, Capio, St Görans Sjukhus

Ansvar för delaktighet i debatten

SYDSVENSKAN

"Ännu ett sjukhusfiasko"
AKTUELLA FRÅGOR Sammanslagningen av sjukhusen i Malmö och Lund kommer inte att ge några fördelar. Det visar exemplen från Stockholm och Göteborg. Det märkliga är att regiondirektör Sören Olofsson i Skåne får upprepa sitt tidigare misslyckande i Stockholm, skriver professor Ola Stenqvist, överläkare vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg.

Publicerad 7 februari 2008 21:06 - Uppdaterad

När man i Göteborg kombinerade ihop katastrofala följder för patienterna med Socialstyrelsens gav svidande kritik. Det samma läkemedelskombination. Resultat

Lustgas inom sjukvården – ett miljöproblem?

av Ola Stenqvist, Göteborg.
ola.stenqvist@aniv.gu.se

Denna text är en av redaktören och artikel författaren bearbetad version remissvar, avgivet till Västra Götalandsregionen.

Lustgas i naturen

förekommer naturligt i atmosfären (ca 400 miljarddelar) – och är väsentlig för livet. Lustgas är en växthusgas. Lustgas är ett naturligt och väsentligt ämne för livet. Lustgas är ett naturligt och väsentligt ämne för livet.

utansubstans

Argång 2
Nr 1
2004

FLYTTTEXT

Professor O Stenqvist

Oansvarig utgivare: Qvila Stenost
Reporter: Qvila Stenost
Fotograf: Qvila Stenost
Chefredaktör: Qvila Stenost

Reprografföring och vidare distribution uppmuntras

RESULTAT

Sju teman identifierades i analysen:

- Lansering av en ny specialitet
- Motstånd mot nytänkande
- Nyfikenhet som bas för livslångt lärande
- Relation till andra yrkesgrupper
- Glädjen i det kliniska arbetet
- Förundran och omsorg om det ömtåliga livet
- Helhetssynen – den vida blicken.

Mörker i vardagen

RESULTAT

Sju teman identifierades i analysen:

- Lansering av en ny specialitet
- Motstånd mot nytänkande
- Nyfikenhet som bas för livslångt lärande
- Relation till andra yrkesgrupper
- Glädjen i det kliniska arbetet
- Förundran och omsorg om det ömtåliga livet
- Helhetssynen – den vida blicken.

Från Narkosläkarklubb till SFAI

- Ordförande 1958-1959 Göran Haglund
 - Ordförande 1959-1960 Karl-Gustav Dhunér
 - Ordförande 1970-1971 Kjell Stenberg
 - Ordförande 1988-1991 Hengo Haljamäe
 - Ordförande 2010-2013 Helene Seeman-Lodding
-
- Vetenskaplig sekreterare, skattmästare, utbildning, riktlinjer

SIR

SPOR

EUPOG

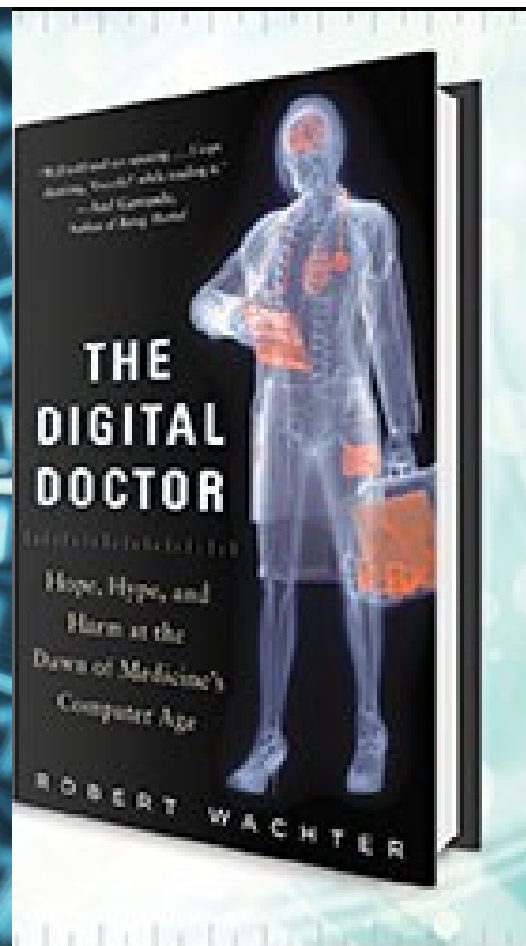
MPOG

Forskning, utveckling och utbildning i framtiden

Patientens bästa

Patienten/invånarens
intresse

Patientens
Inflytande

Svensk Förening för
Anestesi och Intensivvård

Lagarbete

Issues in Anesthesia and Intensive Care
(2012)

Riktlinjer

Böcker
Artiklar

Intensive Guide to Educational
Frost (2014)

Riktlinjetråd

ORGANISATORISKA RÅD OCH RIKTLINJER

ANESTESIORGANISATION
Perioperativt
anestesiarbete

MEDICINSKA RÅD OCH RIKTLINJER

ANESTESI
ASA
Den svåra

INTENSIVVÅRD
Kyning vid
hjärtstopp

ÖVRIGA RÅD OCH RIKTLINJER

MEDICIN
Akut blodning
Nyare personal

Issues in Pediatric Anesthesia
Utne (2013)

Kunskap

August 2015
Volume 123, Number 2
ISSN 0003-3022

ANESTHESIOLOGY

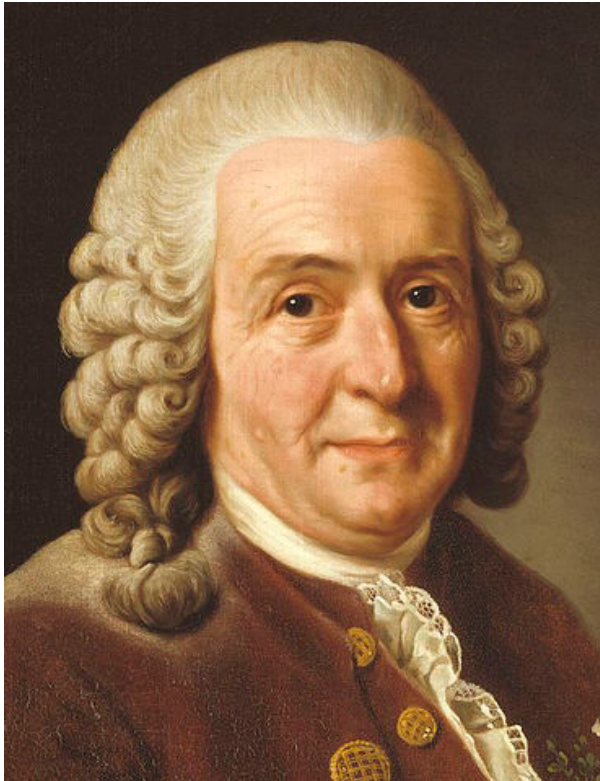
The Journal of the American Society of Anesthesiologists, Inc. • anesthesiology.org

Flowchart details:

- Number of patients for eligibility (n =)
- Excluded (n =)
 - Not meeting inclusion criteria (n =)
 - Declined to participate (n =)
 - Other reasons (n =)
- Number of patients randomized (n =)
- Number of patients allocated to intervention (n =)
- Number of patients who received allocated intervention (n =)
- Number of patients who did not receive allocated intervention (n =)
- Number of patients who were lost to follow-up (give reasons) (n =)
- Number of patients who were excluded from analysis (give reasons) (n =)
- Number of patients analyzed (n =)
- Number of patients excluded from analysis (give reasons) (n =)

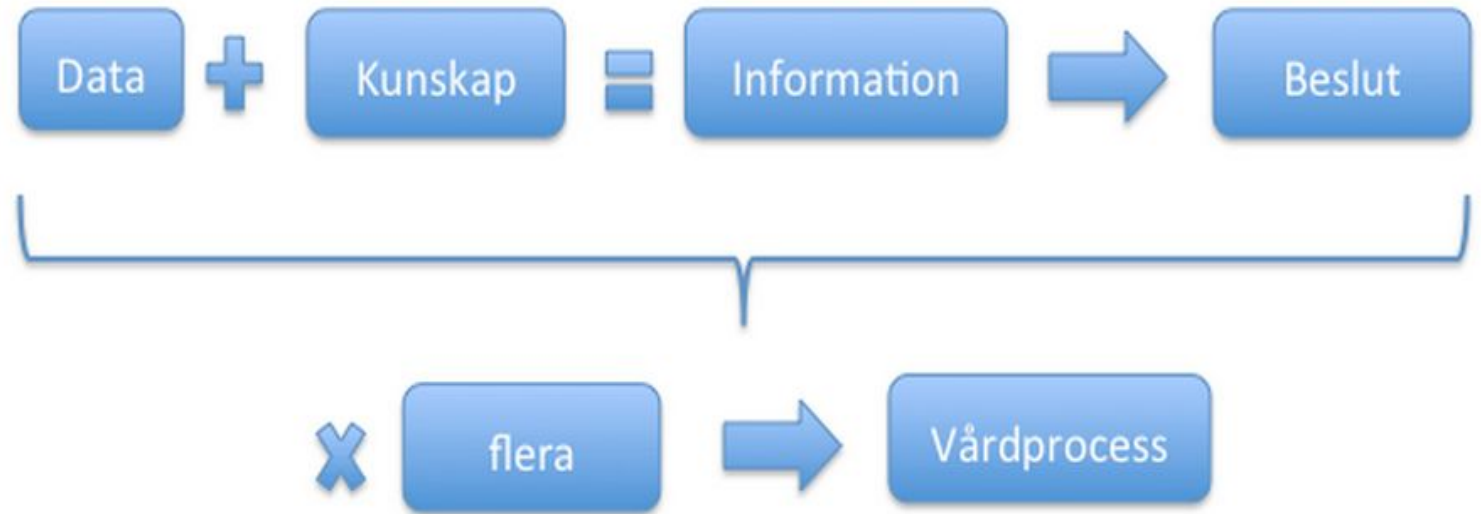
Strengths and Weaknesses of Administrative Data and the Need for Validation Studies in Perioperative Database Research

”Gud skapade och Linné ordnade”

1707-1778

Systema Naturae

Informatik

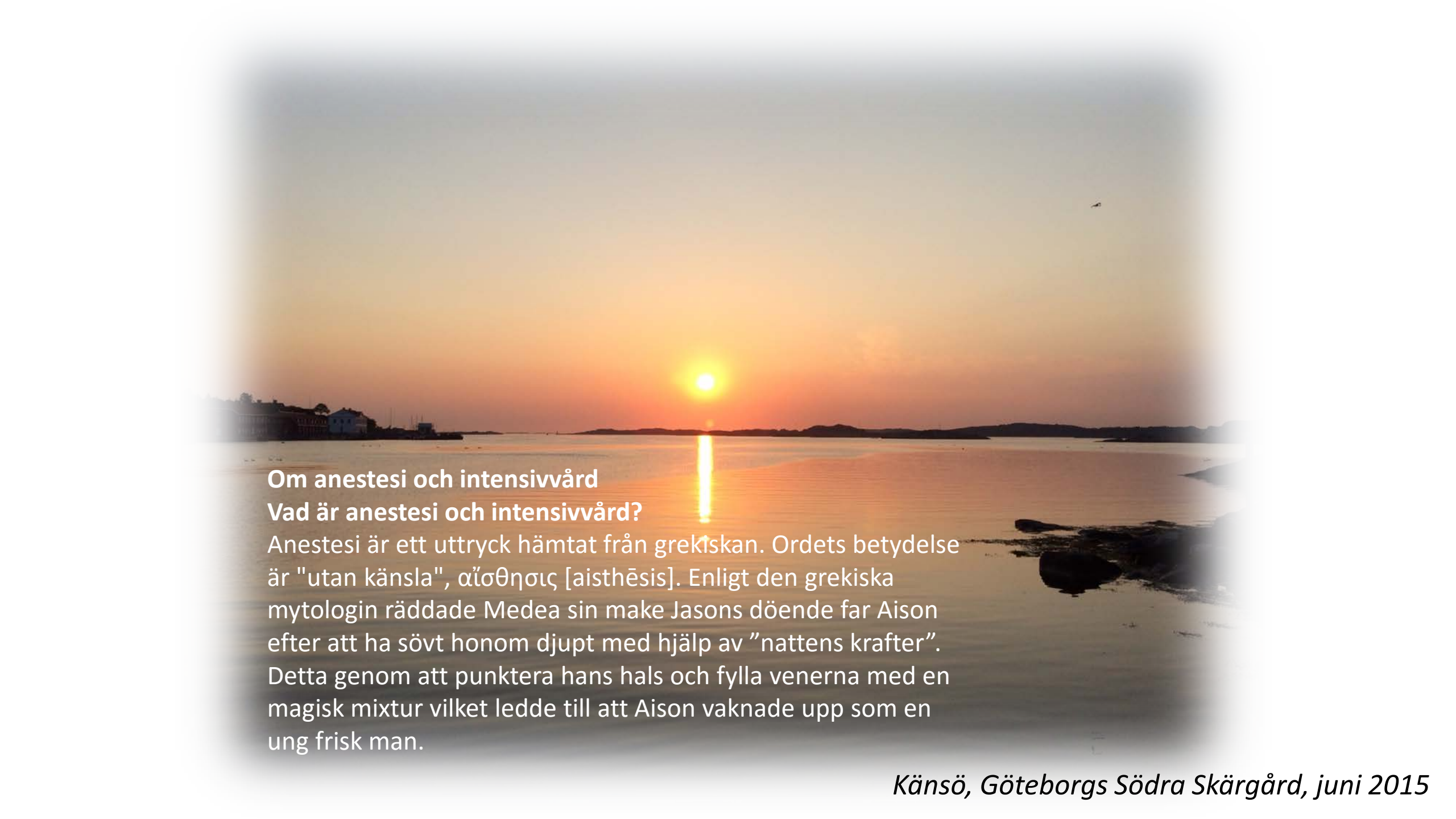
Från administrativ
kortsiktighet

Till professionernas behov
av långsiktighet

För att kunna möta
invånarens och patientens
behov

Fig 1. Sveriges 3 första professorer i anesthesi från vänster; Torsten Gordh i Stockholm, Martin H:son Holmdahl i Uppsala och Eric Nilsson i Lund.

A photograph of a sunset over a body of water. The sun is a bright yellow-orange orb in the center of the frame, with its reflection shimmering on the water's surface. The sky is a gradient of orange and yellow, fading into a pale blue at the top. In the distance, a small town with buildings is visible on the left, and a small boat is seen in the sky on the right. The water is calm, and the overall scene is peaceful.

Om anestesi och intensivvård

Vad är anestesi och intensivvård?

Anestesi är ett uttryck hämtat från grekiskan. Ordets betydelse är "utan känsla", αἴσθησις [aisthēsis]. Enligt den grekiska mytologin räddade Medea sin make Jasons döende far Aison efter att ha sövt honom djupt med hjälp av "nattens krafter". Detta genom att punktera hans hals och fylla venerna med en magisk mixtur vilket ledde till att Aison vaknade upp som en ung frisk man.

Känsö, Göteborgs Södra Skärgård, juni 2015

Stort tack till dem som hjälpt mig med bilder och dokumentation

- Gunilla Islander, Docent, Anestesi och Intensivvård, i Lund
- Krister Nilsson, Professor, Drottning Silvias Barn och Ungdomssjukhus, Anestesi och Intensivvård, i Göteborg
- Barbro Ekström-Jodal, Professor, Drottning Silvias Barn och Ungdomssjukhus, Anestesi och Intensivvård, i Göteborg
- Kollegor och vänner vid avdelningen för Anestesi och Intensivvård, Sahlgrenska universitetssjukhuset som inspirerat till allt arbete genom åren